

FACTORS INFLUENCING THE EXCHANGE RATE OF THE YEN AND THE THAI BAHT

Eakapat MANITKAJORNKIT¹ and Napat TUNGTRAKULPONG^{1*}

1 Faculty of Business Administration, Kasetsart University, Thailand; napat.tungt@ku.th (N. T.)
(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 21 April 2023

Revised: 10 May 2023

Published: 22 May 2023

ABSTRACT

The objective of this study was to study the impact of economic factors on the exchange rate of the yen and the baht. The factors used in the study are policy interest rate, inflation, import index, export index. Data collection is secondary, quantitative, historical data in time series, and monthly historical data from January 2005 to December 2022, for a total of 216 months. The control variables are the VIX Index and the period before and after the COVID-19 pandemic. The study found that factors affecting the yen exchange rate (JPY/USD) include policy interest, inflation, export index. Meanwhile, the import index is correlated in the opposite direction with the yen exchange rate (JPY/USD). Factors affecting the baht exchange rate (THB/USD) include inflation, policy interest, and import index. It is correlated in the opposite direction with the baht exchange rate (THB/USD) and the export index is correlated in the opposite direction with the baht exchange rate (THB/USD). In terms of control variables, the fear index (VIX index) and the period before and after the COVID-19 pandemic. There is no statistically significant correlation between the yen (JPY/USD) and the Thai baht (THB/USD) exchange rate.

Keywords: Policy Interest, Inflation, The Export Price Index

CITATION INFORMATION: Manitkajornkit, E., & Tungtrakulpong, N. (2023). Factors Influencing the Exchange Rate of the Yen and the Thai Baht. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(5), 33.

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน และค่าเงินบาท

เอกภัทร มานิตขจรกิจ¹ และ นภัส ตั้งตระกูลพงศ์^{1*}

1 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; napat.tungt@ku.th (นภัส) (ผู้ประพันธ์บทความ)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนและค่าเงินบาท ปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา คือ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย, อัตราเงินเฟ้อ, ดัชนีสินค้านำเข้า, ดัชนีสินค้าส่งออก การเก็บข้อมูลเป็นแบบทศนิยม ที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ โดยเป็นข้อมูลในอดีตแบบอนุกรมเวลา และเก็บข้อมูลย้อนหลังแบบรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี 2548 ถึง เดือนธันวาคม ปี 2565 รวมทั้งสิ้น 216 เดือน โดยกำหนดตัวแปรควบคุมคือ ดัชนีความกลัว (vix index) และช่วงเวลาก่อนและหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน (JPY/USD) ได้แก่ ดอกเบี้ยนโยบาย, อัตราเงินเฟ้อ, ดัชนีสินค้าส่งออก ขณะที่ดัชนีสินค้านำเข้ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน (JPY/USD) และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท (THB/USD) ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ, ดอกเบี้ยนโยบาย, ดัชนีสินค้านำเข้า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท (THB/USD) และดัชนีสินค้าส่งออกมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท (THB/USD) ในส่วนของตัวแปรควบคุม ดัชนีความกลัว (vix index) และช่วงเวลาก่อนและหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ไม่มีความสัมพันธ์กับ อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน (JPY/USD) และอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท (THB/USD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ดอกเบี้ยนโยบาย, อัตราเงินเฟ้อ, ดัชนีราคาสินค้านำเข้า

ข้อมูลการอ้างอิง: เอกภัทร มานิตขจรกิจ และ นภัส ตั้งตระกูลพงศ์. (2566). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน และค่าเงินบาท. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(5), 33.

บทนำ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและเชื่อมโยงกับการเติบโตในประเทศ ดุลการค้าการชำระเงิน ภาระหนี้ต่างประเทศ และระดับราคาสินค้า โดยเฉพาะเงินตราสกุลหลัก เช่น ดอลลาร์สหรัฐ ยูโรและเยน ที่นิยมนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนในเวทีการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ (บดินทร์ อึ้งทอง, อติ ไทยานันท์ และ ขวัญกมล ดอนขวา, 2562) ดังนั้นอัตราแลกเปลี่ยนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ ในด้านการนำเข้าและส่งออกเป็นปัจจัยสำคัญของธุรกิจในด้านต้นทุนสินค้าและการลงทุนของกลุ่มนักลงทุน โดยจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบต่อสถานะเศรษฐกิจหากอัตราแลกเปลี่ยนมีการอ่อนค่าจะส่งผลดีต่อกลุ่มธุรกิจที่มีส่งออก แต่หากอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ในสภาวะแข็งค่า จะเป็นผลดีต่อผู้นำเข้าและผู้ประกอบการการท่องเที่ยว เนื่องจากจะทำให้ธุรกิจมีต้นทุนของสินค้านำเข้าลดลงและส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพของผู้บริโภค แต่หากอัตราแลกเปลี่ยนมีการแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลกระทบต่อประเทศในรูปแบบการแข่งขันทางราคาของสินค้า เนื่องจากรายได้ของการส่งออกสินค้าจะเปลี่ยนแปลงกลับมาเป็นเงินได้น้อย ทำให้ธุรกิจที่ส่งออกจะมีต้นทุนสินค้าที่สูง และอาจส่งผลกระทบต่อชะลอตัวของธุรกิจอย่างต่อเนื่องในอนาคต ในช่วงปี 2565 หลายประเทศทั่วโลกเกิดสภาวะค่าเงินแข็งค่าและอ่อนค่า เมื่อเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นการส่งผลกระทบต่อเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในช่วงปลายปี 2563 ที่มีเหตุการณ์ลุกลามไปทั่วโลก โดยการระบาดของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 นี้เป็นวิกฤตทางด้านสาธารณสุข (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2020) ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สังคมและเศรษฐกิจ ในประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจะเห็นได้จากค่าเงินบาทที่มีสถานะอ่อนค่าลงในช่วงที่ผ่านมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทหลากหลายวิธีเช่น เมื่อเงินบาทแข็งค่าขึ้น จะเข้าซื้อเงินดอลลาร์สหรัฐ และขายเงินบาทในอัตราแลกเปลี่ยน ก่อนจะนำเข้ามาเป็น “เงินสำรองระหว่างประเทศ” และใช้มาตรการอื่นๆ เพื่อช่วยลดแรงกดดันเงินบาทที่แข็งค่าด้วย โดยจะเห็นว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่เพียงแต่เกิดขึ้นในประเทศไทย ยังมีอีกหลากหลายประเทศในเอเชียที่มีค่าเงินอ่อนค่า เช่น ค่าเงินเยนของประเทศญี่ปุ่นอ่อนค่าลงที่ระดับ 146 เยนต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ทำให้กระทรวงการคลังของญี่ปุ่นต้องเข้าแทรกแซงตลาดโดยการซื้อเงินเยน, ค่าเงินวอนของเกาหลีใต้อ่อนค่าลงกว่า 1,400 วอนต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ, ค่าเงินเปโซของฟิลิปปินส์อ่อนค่าลงสูงกว่า 58 เปโซต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ทำให้ธนาคารกลางฟิลิปปินส์สั่งสัญญาว่าจะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย และพิจารณาการเข้าแทรกแซงตลาดแบบเชิงรุกเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและระบบเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงมีความสนใจในการศึกษาผลกระทบของปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน และค่าเงินบาทหรือไม่ ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออก สถาบันการเงิน นักลงทุน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมระหว่างประเทศสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อเกิดวิกฤติการณ์ในอนาคตได้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน จากเครื่องมือ (Hedging tools) เช่น Forward, Option ปิดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

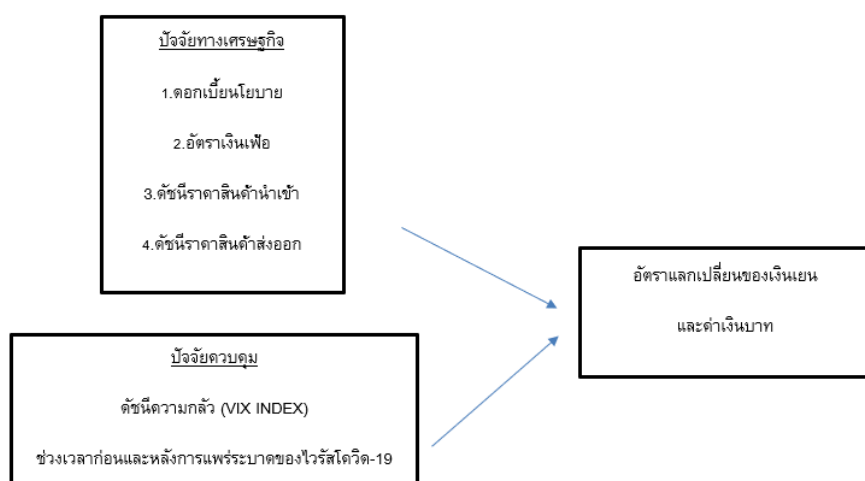
ปิยะกานต์ ลอรัตนศักดิ์ (2556) ผลการวิจัยพบว่า อัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อยูโร สอดคล้องกับ นงนุช อินทวิเศษ (2543) ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ (2553) ดวงพร แซ่ตั้ง (2553) ประวีณา ศาลิคุปต์ (2556) และ กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์ เกียรติ (2556) ผลการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ในทิศทางเดียวกัน และ สุริพร เจียบนา (2549) ผลการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน เงินสกุลเยนญี่ปุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 โดยขัดแย้งกับ ทัดพงศ์ อภิโรธนานนท์ (2557) ผลการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อเงินเยน โดยมีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม สาริศ นาคะภักดี (2560) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราแลกเปลี่ยน

ค่าเงินจัตต่อค่าเงินบาท” ผลการทดสอบพบว่า อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตรา แลกเปลี่ยนค่าเงินจัตต่อค่าเงินบาทอย่างมีนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่น 95% กรรณิกา ศรีสงขงาม และ กิตติพนธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2558) ผลการทดสอบพบว่า มูลค่าการส่งออกสินค้า มีอิทธิพลต่ออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงิน บาทกับเงินหยวน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% สอดคล้องกับสุริพร เจียบนา (2549) ผลการทดสอบพบว่า มูลค่าการ ส่งออกรวมมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และขัดแย้งกับนิภาพร โชติพิทักษ์วัน (2554) ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าการส่งออกสินค้า ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินหยวน อารมณ โกวิชัย, นงนภัส แก้วพลอย (2558) ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาสินค้าเข้า มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

สมมติฐานการวิจัย

- 1) อัตราดอกเบี้ยนโยบายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินบาทต่อค่าเงินเยน 2) อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทต่อค่าเงินเยนในทิศทางเดียวกัน 3) ดัชนีราคาสินค้าเข้า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินบาทต่อค่าเงินเยน 4) ดัชนีราคาสินค้าส่งออก มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินบาทต่อค่าเงินเยน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ โดยเป็นข้อมูลในอดีตแบบอนุกรมเวลา (Time Series) และเก็บข้อมูลย้อนหลังแบบรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี 2548 ถึง เดือนธันวาคม ปี 2565 รวมทั้งสิ้น 216 เดือน ประกอบด้วย ตัวแปรตามคือ อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนและค่าเงินบาท และตัวแปรอิสระแบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีสินค้านำเข้า ดัชนีสินค้าส่งออก โดยมีตัวแปรควบคุม คือ ดัชนีความกลัว (VIX INDEX) และช่วงเวลาก่อนและหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยการนำเสนอข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบไปด้วย ส่วนแรกเป็นผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และส่วนที่สองเป็นผลการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานโดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) โดยการทดสอบปัญหาทางสถิติ ประกอบด้วย การทดสอบคุณสมบัติความนิ่ง (Stationary) ของตัวแปรอิสระด้วยการทดสอบ Unit Root Test การทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

อิสระ (Multicollinearity) ด้วยวิธี Correlation Coefficients และวิธี Variance Inflation Factor (VIF) ผลการทดสอบพบว่า ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity การทดสอบปัญหา Autocorrelation ด้วยวิธี Durbin-Watson (DW) ผลการทดสอบพบว่า ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation และการทดสอบปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroskedasticity) ดังนั้นจึงได้นำชุดข้อมูลที่ทำการศึกษาทดสอบปัญหาทางสถิติแล้วไปทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนและค่าเงินบาท โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาเป็นนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์เชิงสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระทุกตัวมีจำนวนข้อมูลทั้งสิ้น 216 เดือน รายละเอียดดังนี้

1) อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (JPY/USD) มีค่าเฉลี่ยคือ 105.49 ค่าสูงสุดคือ 146.32 ค่าต่ำสุดคือ 76.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 8.18 ลำดับต่อมา อัตราดอกเบี้ยนโยบายประเทศญี่ปุ่น (IP-JP) มีค่าเฉลี่ยคือ 0.04 ค่าสูงสุดคือ 0.5 ค่าต่ำสุดคือ (0.1) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.17 ลำดับต่อมา อัตราเงินเฟ้อประเทศญี่ปุ่น (IF-JP) มีค่าเฉลี่ยคือ 0.38 ค่าสูงสุดคือ 4.0 ค่าต่ำสุดคือ (2.5) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.15 ลำดับต่อมา ดัชนีสินค้านำเข้าประเทศญี่ปุ่น (IM-JP) มีค่าเฉลี่ยคือ 116.16 ค่าสูงสุดคือ 188.95 ค่าต่ำสุดคือ 90.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 17.9 ลำดับต่อมา ดัชนีสินค้าส่งออกประเทศญี่ปุ่น (EX-JP) มีค่าเฉลี่ยคือ 107.97 ค่าสูงสุดคือ 132.69 ค่าต่ำสุดคือ 93.26 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 8.7

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-statistic	P-value
ดัชนีความกลัว (VIXINDEX)	0.009232	0.005155	1.79073	0.0748**
อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	0.110914	0.032064	3.459182	0.0007
อัตราเงินเฟ้อ	0.008438	0.003304	2.553983	0.0114
ดัชนีสินค้านำเข้า	0.097808	0.081173	1.204946	0.2296
ดัชนีสินค้าส่งออก	0.267727	0.131837	-2.030744	0.0436
D(DUMMY)	0.003402	0.061535	0.055292	0.5664
ค่าคงที่	0.001194	0.002078	0.574357	0.5664
AR(1)	0.348991	0.058808	5.934365	0
R-squared = 0.151699		Prob(F-statistic) = 0.000035		
Adjusted R-squared = 0.118755				

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (JPY/USD) ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regressions) พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวที่ทำการศึกษาพร้อมกันพยากรณ์หรือมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คืออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐได้ร้อยละ 11.87 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 88.13 เกิดจากปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (JPY/USD) ได้แก่ ดอกเบี้ยนโยบาย ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการทดสอบ, อัตราเงินเฟ้อ, ดัชนีสินค้าส่งออก สอดคล้องกับสมมติฐานการทดสอบ ขณะที่ดัชนีสินค้านำเข้ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (JPY/USD) สอดคล้องกับสมมติฐานการทดสอบ ในส่วนของตัวแปรควบคุม ดัชนีความกลัว (VIXINDEX) และช่วงเวลาก่อนและหลังการแพร่

ระบาดของไวรัสโควิด19 ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (JPY/USD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (THB/USD) มีค่าเฉลี่ยคือ 33.45 ค่าสูงสุดคือ 41.54 ค่าต่ำสุดคือ 29.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 2.69 ลำดับต่อมา อัตราดอกเบี้ยนโยบายประเทศไทย (IP-TH) มีค่าเฉลี่ยคือ 2.09 ค่าสูงสุดคือ 5.21 ค่าต่ำสุดคือ 0.47 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.15 ลำดับต่อมาอัตราเงินเฟ้อประเทศไทย (IF-TH) มีค่าเฉลี่ยคือ 99.96 ค่าสูงสุดคือ 130.44 ค่าต่ำสุดคือ 82.99 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.15 ลำดับต่อมาดัชนีสินค้านำเข้าประเทศไทย (IM-TH) มีค่าเฉลี่ยคือ 112.6 ค่าสูงสุดคือ 162.55 ค่าต่ำสุดคือ 79.79 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 13.92 ลำดับต่อมาดัชนีสินค้าส่งออกประเทศไทย (EX-TH) มีค่าเฉลี่ยคือ 202.03 ค่าสูงสุดคือ 306.51 ค่าต่ำสุดคือ 96.39 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 50.5

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-statistic	P-value
ดัชนีความกลัว (VIXINDEX)	0.002789	0.00168	1.660391	0.0984
อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	-0.000103	0.00073	-0.141186	0.8879
อัตราเงินเฟ้อ	0.850998	0.031239	27.24117	0.0000
ดัชนีสินค้านำเข้า	0.011774	0.015093	0.780094	0.4362
ดัชนีสินค้าส่งออก	-0.008688	0.036204	-0.239967	0.8106
D(DUMMY)	-0.001654	0.004215	-0.392473	0.6951
ค่าคงที่	-0.009827	0.005707	-1.721957	0.0866
AR(1)	0.473761	0.063034	7.515975	0
R-squared = 0.779434		Prob(F-statistic) = 0.00		
Adjusted R-squared = 0.770868				

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (THB/USD) ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regressions) พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวที่ทำการศึกษาร่วมกันพยากรณ์หรือมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คืออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐได้ร้อยละ 77.08 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 22.92 เกิดจากปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (THB/USD) ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ สอดคล้องกับสมมติฐานการทดสอบ ขณะที่ดอกเบี้ยนโยบาย, ดัชนีสินค้านำเข้า, มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (THB/USD) สอดคล้องกับสมมติฐานการทดสอบ ดัชนีสินค้าส่งออก มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (THB/USD) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการทดสอบ ในส่วนของตัวแปรควบคุม ดัชนีความกลัว (VIXINDEX) และช่วงเวลาก่อนและหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด19 ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (THB/USD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยนและค่าเงินบาท สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยความสัมพันธ์และทิศทางของตัวแปรที่ศึกษา ทั้งนี้ผลการศึกษาทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยต่างๆ ได้ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินเยนได้แก่

(1) อัตราดอกเบี้ยนโยบายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินเยนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของอารมณ โกวิชัย ดร.นงนภัส แก้วพลอย (2559) เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยนโยบาย คืออัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลาง กำหนดขึ้นเพื่อเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง ในประเทศมีอัตราดอกเบี้ยสูงจะดึงให้เงินไหลเข้ามาประเทศ โดยเงินจะไหลจากที่ที่ให้ผลตอบแทนต่ำไปหาที่ให้ผลตอบแทนสูง ส่งผลให้เงินสกุลที่มีดอกเบี้ยสูงแข็งค่าขึ้น

(2) อัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีความเสมอภาคอำนาจการซื้อโดยเปรียบเทียบ (RPP) และสอดคล้องกับงานวิจัยของดร.สมยศ อวเกียรติ,ดร.สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง (2557) อัตราเงินเฟ้อสามารถพิจารณาจากดัชนีราคาผู้บริโภค โดยเงินเฟ้อวัดได้จากทิศทางการปรับตัวของราคาพลังงานและราคาอาหาร จะไปสู่ความไม่แน่นอนและก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อสูงจะส่งผลให้ค่าเงินของประเทศนั้นๆ อ่อนค่าลงดังนั้นจะเห็นได้ว่าทุกครั้งที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ (3) ดัชนีสินค้าส่งออก มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินบาทต่อค่าเงินเยนสอดคล้องกับสมมุติฐานงานวิจัย โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณ พรหมมา (2551) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุริพร เจียบนา (2549) โดยอาจเป็นผลมาจากการควบคุมและแทรกแซงจากทางภาครัฐ ทำให้มูลค่าของดัชนีสินค้าส่งออกไม่อยู่ภายใต้การค้ำระหว่างประเทศที่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินบาทได้แก่

(1) อัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีความเสมอภาคอำนาจการซื้อโดยเปรียบเทียบ (RPP) สอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร โชติพิฤกษ์วัน (2554) อัตราเงินเฟ้อสามารถพิจารณาจากดัชนีราคาผู้บริโภค โดยเงินเฟ้อวัดได้จากทิศทางการปรับตัวของราคาพลังงานและราคาอาหาร จะไปสู่ความไม่แน่นอนและก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อสูงจะส่งผลให้ค่าเงินของประเทศนั้นๆ อ่อนค่าลงดังนั้นจะเห็นได้ว่าทุกครั้งที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินเยนและค่าเงินบาท ทำให้ทราบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน ได้แก่ ดอกเบี้ยนโยบาย อัตราเงินเฟ้อ และดัชนีสินค้าส่งออก ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ไม่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินเยน ได้แก่ ดัชนีสินค้านำเข้า อีกทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ไม่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท ได้แก่ ดอกเบี้ยนโยบาย ดัชนีสินค้านำเข้า และดัชนีสินค้าส่งออก ผลการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) นักลงทุนสามารถนำข้อมูลจากงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อใช้ในการวางแผน วิเคราะห์ความเสี่ยงและคาดการณ์ผลตอบแทน เพื่อประกอบการพิจารณาในการนำเข้าและส่งออกสินค้า

(2) เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับช่วงเวลาก่อนและหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด19 และปัจจัยทางเศรษฐกิจ ที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยน สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลอ้างอิงและเป็นแนวทางในการวิจัยปัจจัยอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินอื่นๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

(1) การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาโดยเน้นปัจจัยที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว ดังนั้นในการศึกษาครั้งถัดไป ควรนำข้อมูลเชิงคุณภาพและปัจจัยอื่นๆ เช่น สถานการณ์ทางการเมือง การกำกับดูแล เป็นต้น มาวิเคราะห์ด้วย เพื่อให้ได้ผลการศึกษากว่าปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินเยนและเงินบาทให้มีความคลาดเคลื่อนลดลง

(2) สำหรับผู้ที่สนใจจะทำการศึกษากว่าปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินเยนและเงินบาท ควรมีการนำเสนอดัชนีในอดีตที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน เช่น T-3 เพื่อสามารถนำไปคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนได้สะดวกขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์. (2559). การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ แบบจำลองอาร์มา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ชิตชนก จันทนตรี, พิทยา กาวีหะ และ สันติชัย ศรีคำ. (2560). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผล ต่ออัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย.วารสารเศรษฐศาสตร์ร่วมคำแหง.
- ชูลีพร เจียบนา. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มาจากปัจจัยต่าง ๆ. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นิภาพร โชติพิทักษ์. (2554). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยน ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ค่าเงินบาทต่อยุโร และค่าเงินบาทต่อหยวน. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- น้ำเพชร นิ่มนวลดี,กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2556). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงิน ต่างประเทศล่วงหน้า กรณีศึกษาเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต
- พรณวดี เลิศลุมพลิพันธ์. (2565). ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาท ต่อค่าเงินเยน . สืบค้นจาก <https://so03.tcithaijo.org/index.php/trujournal/article/view/258987/174881>.
- ศิริรัตน์ อุทุมทอง. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทไทยต่อดอลลาร์สหรัฐ เงินบาทไทยต่อเงินเยนและเงินบาทไทยต่อยุโร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สาริต นาตะภักดี. (2560). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินจัดต่อค่าเงินบาท. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดา ปิตะวรรณ. (2552). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาท กับค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ. การค้นคว้าแบบอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- อารมณ โกวิชัย และ นงนภัส แก้วพลอย. (2559). ปัจจัยทางเศรษฐกิจไทยที่มีผลกระทบต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2023 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).